

Cải cách hành chính ở Hoà Bình

BƯỚC ĐỘT PHÁ ĐỂ PHÁT TRIỂN

■ BÙI TUẤN HẢI (*)

Để các nhà đầu tư, mọi tổ chức và người dân ngày càng tin tưởng thì cán bộ, công chức Nhà nước phải có cái tâm, xem việc phục vụ nhân dân là "mệnh lệnh của trái tim" đó không những là sự chỉ đạo, là thái độ nhất quán của lãnh đạo tỉnh Hoà Bình mà còn là trách nhiệm của các cấp, các ngành khi thực hiện cải cách hành chính trên địa bàn, lĩnh vực phụ trách.

Nằm trong vùng phát triển kinh tế năng động phía Tây Bắc tiếp giáp với thành phố Hà Nội, tỉnh Hoà Bình có truyền thống cách mạng, cần cù, sáng tạo và đoàn kết. Hoà Bình có nhiều điều kiện thuận lợi để thực hiện các chủ trương, chính sách thúc đẩy kinh tế - xã hội phát triển. Quá trình phát triển và đi lên của tỉnh có rất nhiều yếu tố tác động, trong đó công tác cải cách hành chính, việc hoàn thiện, củng cố chính quyền các cấp, xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức tận tụy, tận tâm với công việc, đặc biệt trong lĩnh vực thu hút vốn đầu tư trong nước và nước ngoài, lĩnh vực có liên quan đến đời sống người dân với nhiều cải cách, cải tiến hợp lòng dân là một trong những nhân tố quan trọng thúc đẩy và tạo tiền đề để Hoà Bình ổn định và phát triển.

Từ năm 2003, thực hiện Quyết định số 181/2003/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, Hoà bình đã triển khai thực hiện cơ chế "một cửa" ở 11/11 huyện, thị xã và 5 sở: Sở Kế hoạch và Đầu tư, Sở Xây dựng, Sở Tài (*)*Tỉnh uỷ viên, Giám đốc Sở Nội vụ tỉnh Hoà Bình*

nguyên và Môi trường, Sở Lao động, Sở Giao thông vận tải. Đến đầu năm 2005, triển khai thí điểm 23/214 đơn vị cấp xã. Thực tế triển khai cơ chế "một cửa" cho thấy hầu hết các huyện, thị có nhiều cố gắng trong việc cải tiến thủ tục hành chính, tạo điều kiện giải quyết công việc của dân như huyện Kỳ Sơn, Lạc Sơn, Cao Phong... đã tập trung cải cách trên ba lĩnh vực thuộc thẩm quyền của huyện. Đó là cải cách thể chế, tổ chức bộ máy và nâng cao chất lượng cán bộ, công chức từ huyện đến cơ sở. Huyện đã ban hành nhiều văn bản quy định cụ thể, chỉ đạo các ngành, các cấp thực hiện tốt công tác cải cách hành chính đồng thời triển khai các nội dung quy chế dân chủ. Xem đây là nền tảng để phục vụ tốt các yêu cầu của nhân dân, của các nhà đầu tư khi đến với huyện. Mẫu hoá và công khai cho dân và các nhà đầu tư biết các khoản phí, lệ phí trên tất cả các việc làm có liên quan đến đời sống xã hội, đặc biệt các lĩnh vực cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, giấy phép xây dựng nhà ở, quyền sở hữu nhà, đăng ký kinh doanh, giải quyết khiếu nại, tố cáo của công dân. Các huyện, thị đã thành lập bộ phận tiếp nhận và trả hồ sơ tại Văn phòng Ủy ban nhân dân (UBND) huyện, thị xã. Người dân chỉ đến nộp và nhận hồ sơ, kết quả giải quyết tại nơi này.

Đối với các sở, ngành việc tổ chức thực hiện cơ chế "một cửa" cũng tương tự như ở huyện nhưng do nhiệm vụ, chức năng của từng sở, ngành khác nhau, giải quyết một

công việc cụ thể có liên quan đến nhiều ngành, nhiều cấp và nhiều thủ tục pháp lý khác nên việc tổ chức có phần phức tạp và khó khăn hơn. Nhưng không phải vì thế mà cản trở, gây khó khăn cho tổ chức, công dân và các nhà đầu tư khi đến các cơ quan công quyền để giải quyết công việc. Các sở, ngành đều tổ chức bộ phận tiếp nhận và trả hồ sơ tại một điểm. Trước đây tất cả hồ sơ của công dân và tổ chức cần giải quyết, được từng phòng nghiệp vụ của các sở nhận, tổng hợp và đề xuất lãnh đạo sở hướng giải quyết nên tồn đọng hồ sơ nhưng lãnh đạo sở không biết, công dân và tổ chức phải đi lại nhiều lần, qua nhiều phòng, nhiều cấp và hồ sơ thường bị thất lạc hoặc chậm giải quyết gây thiệt hại cho công dân và doanh nghiệp nhưng họ không biết phải kêu ai, ở đâu. Hiện nay, các phòng nghiệp vụ không được trực tiếp tiếp xúc với các tổ chức và cá nhân khi xử lý hồ sơ, công việc nên đã giảm hẳn tình trạng “quen biết”, “ưu tiên” hoặc theo “thủ tục đầu tiên”. Ở Sở Kế hoạch và Đầu tư quy trình thủ tục cấp giấy phép, giải quyết, xét duyệt các dự án đầu tư được thực hiện nhanh chóng, tạo thuận lợi cho các nhà đầu tư cũng như thủ tục chuyển quyền sử dụng đất, chuyển mục đích sử dụng đất được cải tiến và tập trung vào một đầu mối của các sở chức năng ngày càng đi vào nề nếp, hạn chế việc tổ chức, cá nhân phải đi lại nhiều lần, lòng vòng nhiều nơi. Đặc biệt, cấp giấy phép dự án đầu tư nước ngoài, nếu là dự án thời gian cấp giấy phép tối đa là 10 ngày trước kia, nay chỉ cần 5 ngày. Các dự án cần có văn bản thoả thuận của bộ, ngành trung ương, thời gian thẩm định cấp giấy phép không quá 35 ngày, giảm 13 ngày so với quy định... Quy trình giải quyết các vấn đề liên quan đến đất đai ở các huyện, thị được cải tiến rất nhiều so với trước đây, thời gian giải quyết đối với hồ sơ địa chính giảm 7

ngày, hồ sơ hợp thức hoá, chuyển nhượng từ 60 ngày xuống còn 30 ngày đối với hồ sơ tách, gộp thửa; 15 ngày đối với chuyển nhượng hết thửa. Đối với việc cấp phép xây dựng, cấp quyền sở hữu nhà, từ 45 ngày được rút xuống còn 30 ngày và hiện nay huyện đã ban hành quy định chỉ còn 2-25 ngày...

Nhằm tạo điều kiện cho các nhà đầu tư triển khai nhanh các dự án sau khi được cấp giấy phép, UBND tỉnh còn quy định các thủ tục hành chính mang tính phối hợp giữa các sở, ngành có liên quan phải được rút ngắn, nhanh chóng giúp các nhà đầu tư ổn định xây dựng cơ bản đi vào sản xuất, kinh doanh theo giấy phép được cấp; trong đó, hồ sơ liên quan về nhà đất trong vòng 15 ngày, rút ngắn 5 ngày. Thái độ trọng thị của lãnh đạo tỉnh, cũng như sự nhiệt tình đón tiếp của cán bộ các sở, ngành tạo những điều kiện thông thoáng về cơ chế chính sách cho các nhà đầu tư đã khuyến khích nhiều nhà đầu tư trong nước và nước ngoài vào tỉnh Hoà Bình, góp phần làm thay đổi nhanh chóng bộ mặt kinh tế - xã hội của địa phương trong thời gian qua.

Ngoài ra, tỉnh đã tích cực rà soát loại bỏ, thu hồi hoặc chỉnh sửa những văn bản của các cấp, các ngành trong tỉnh, không để chông chéo trong việc thực thi các văn bản của Nhà nước ban hành. Thực hiện tốt công tác tiếp dân, giải quyết các khiếu nại, tố cáo của công dân, chấn chỉnh, uốn nắn và xử lý nhanh chóng, kịp thời các vụ việc phát sinh không để tồn đọng kéo dài, gây phiền hà cho tổ chức và công dân. Đồng thời đẩy mạnh công tác sắp xếp tổ chức bộ máy, chấn chỉnh lề lối tác phong, thái độ làm việc của cán bộ, công chức các cấp; thực hiện tốt chủ trương “trải chiếu hoa mời nhân tài” thu hút các nguồn nhân lực và thực hiện tốt công tác đào tạo cán bộ, công chức cũng như tăng cường giáo dục cán bộ,

công chức gương mẫu, tận tụy, trung thành và thái độ tôn trọng dân, gần dân, phải luôn "lắng nghe dân nói, nói cho dân nghe và làm cho dân hiểu". Phải làm tốt công tác dân vận, đặc biệt cấp cơ sở cần gắn các nội dung thực hiện quy chế dân chủ với cải cách hành chính, củng cố niềm tin với Đảng, Nhà nước trong các tầng lớp nhân dân.

Quan trọng nhất trong thực hiện cải cách hành chính là nhân tố con người, là việc phát huy tốt quyền làm chủ của nhân dân, của cán bộ, công chức, viên chức, chỉ có những con người có tâm, có trách nhiệm với công việc và nhất là thực hiện tốt các nội dung cơ bản của Quy chế dân chủ thì cải cách hành chính mới có thể đi vào chiều sâu, tạo ra động lực mới để kinh tế - xã hội phát triển cao hơn. Chúng kiến việc giải quyết công việc của các tổ chức và công dân mới thấy được những nỗ lực của các sở, ngành, huyện, thị xã trong việc thực hiện mục tiêu của cải cách hành chính và thực hiện Quy chế dân chủ.

Những thuận lợi của tỉnh chính là sự hỗ trợ tích cực, sự phối hợp tốt giữa các sở, ngành tỉnh với chính quyền các cấp, là sự kết hợp tốt giữa cải cách hành chính với thực hiện các nội dung Quy chế dân chủ, là sự đồng tình ủng hộ của nhân dân và quyết tâm của cán bộ, công chức trong tỉnh. Tuy nhiên, Hoà Bình cũng còn một số vấn đề cần sớm được chấn chỉnh về cải cách thủ tục hành chính trong một số lĩnh vực như đất đai, nhà ở thủ tục hành chính vẫn còn rườm rà, phức tạp, các tổ chức và cá nhân vẫn phải đi qua 3 cấp; xã, huyện, tỉnh và kèm theo rất nhiều cấp, nhiều ngành, vẫn còn tình trạng trả kết quả chậm so với thời gian quy định trong biên nhận; một số cán bộ, công chức ở một số sở, ngành và các cấp chính quyền chưa thành thạo nghiệp vụ, chưa có thái độ đúng mực khi tiếp xúc

với dân nên việc hướng dẫn, giải quyết chưa chu đáo, chưa đúng quy định; một số chức năng chưa thật sự rõ ràng giữa một số sở, ngành cấp tỉnh như chức năng quy hoạch, phát triển mạng lưới điện, chức năng quản lý khoáng sản, khai thác mỏ; một số lĩnh vực khác chưa có sự phối hợp đồng bộ, chặt chẽ giữa các sở, ngành và giữa sở, ngành với các huyện, thị xã; một bộ phận cán bộ, công chức các cấp chưa ổn định và chưa mang tính chuyên nghiệp, chưa ngang tầm yêu cầu nhiệm vụ mới.

Để cải cách hành chính đi vào chiều sâu, là tiền đề, động lực phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh trong những năm tới cần có sự đồng bộ trong hoạt động của các ngành, các cấp từ trung ương đến cơ sở. Đặc biệt trung ương cần mạnh dạn phân cấp một số chức năng quản lý cho tỉnh một cách rõ ràng và thống nhất. Trong đó, giải quyết mối quan hệ giữa cơ quan nhà nước sao cho tạo sự đồng bộ và nâng cao tinh thần phục vụ của cơ quan nhà nước. Một vấn đề vô cùng quan trọng đó chính là việc nâng cao trình độ nhận thức và tác nghiệp của cán bộ, công chức nhà nước, trong đó có cán bộ, công chức cơ sở. Đây là việc làm không thể thiếu trong quá trình dân chủ hoá đời sống xã hội, dân chủ hoá nền hành chính quốc gia.

Ngoài ra, cần tập trung nâng cao trình độ cán bộ cơ sở xã, thị trấn là vấn đề cấp bách, có tác động trực tiếp đến chất lượng, hiệu quả phục vụ nhân dân, đến hiệu quả cải cách hành chính và việc phát huy dân chủ theo tinh thần chỉ đạo của Trung ương. Đó cũng chính là những vấn đề mà Hoà Bình đã và đang từng bước giải quyết để thực hiện thắng lợi chương trình tổng thể cải cách hành chính và các nghị quyết của Đảng, Nhà nước nhằm mục tiêu "dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh". ■